

[H. P. Hansen.]

den paagældende kunde faa Alderdomsunderstøttelse. At det var en god Foranstaltning, er givet, men den medførte jo ikke alt det, den skulde. Jeg kan ikke undlade her at drage et Eksempel frem, som viste, hvor haardt det ramte, dette, at Fattighjælp ydet f. Eks. til Læge og Medicin havde Fattighjælps Virkning.

I 1906 blev der i en Kommune tilstaaet et gammelt Ægtepar 20 Kr. i Alderdomsunderstøttelse. De havde faaet den udbetalt i 3 Maaneder. Saa kom Papirerne til Amtet, som det sig hør og bør. I denne overordnede Institution, som fører et meget nøje Opsyn med Kommunerne, fandt man, at dette Ægtepar i 1898 havde modtaget 10 Kr. i Fattighjælp. Saa sendte man Sagen tilbage til vedkommende Kommune med Bemærkning om, at da de paagældende havde oppebaaret Fattighjælp for 8 Aar siden, vilde den dem tilstaaede Alderdomsunderstøttelse være at inddrage.

Dette Ægtepar blev meget ulykkeligt. De sagde: Nu har vi i 8 Aar holdt os fri af Fattigvæsenet; vi har kun faaet 10 Kr. den Gang og 10 Kr. et Par Aar i Forvejen; men nu kan vi ikke klare os, og hvis ikke vi kan faa Alderdomsunderstøttelse, betyder det, at vi skal have Fattighjælp; saa bliver vi sendt tilbage til vor Forsørgelseskommune, thi denne lille Landkommune vil ikke udbetale et saadant Beløb i Fattigunderstøttelse, og vi bliver da anbragt paa Fattiggaarden.

Kommunalbestyrelsen det paagældende Sted undersøgte Sagen paa ny og foretog mange Afhøringer, Politiundersøgelser o. s. v., og saa viste det sig, at Konen var i Stand til at oplyse, at af de 10 Kr., hun havde faaet for 8 Aar tilbage, var de 8 Kr. 93 Ø. brugt til Medicin, men hvad hun havde brugt den ene Krone og syv Øre til, kunde hun ikke huske nu efter 8 Aars Forløb — og det var der egentlig ikke saa meget at sige til.

Hele Kommunalbestyrelsen gik ind for, at man burde betragte det hele som ydet Hjælp i Sygdomstilfælde; Amtet bøjede sig saa herfor, og Ministeriet godkendte den Ordning. Men for disse 10 Kr.s Skyld blev der foretaget Masser af Afhøringer og Skrivenerier, og det Arbejde, der er udført der, oversteg de 10 Kr. vel nok de 10 Gange, hvis alt skulde tages i Betragtning. Jeg siger derfor, at det var en god Foranstaltning, man den Gang indførte vedrørende Hjælp til Medicin. Og senere nedsatte man den Tid, man skulde have holdt sig fri for Fattighjælp, til 5 Aar, og derefter til 3 Aar.

Dog staar vi langt tilbage for de andre Lande paa dette Omraade, og naar man vil

betegne dette at nedsætte det Beløb, der har Fattighjælps Virkning, fra 20 til 2 Mill. Kr. som en Revolution, fristes jeg til at benytte en Udtalelse af en æret Modkandidat, jeg havde i flere Aar ved de politiske Valg, en Modkandidat, der tilhørte Retsstatspartiet. Han sluttede altid sin Tale med at sige: Ja, det er rigtigt, at vi Retsstatsmænd vil lave Revolution, men den er ikke blodig — og det tror jeg ogsaa man kan sige her. Hvis dette betegnes som en Revolution paa dette Omraade, kan man trøste sig med, at den i alt Fald ikke er blodig.

Jeg gaar ogsaa ud fra, at Venstre i alt Fald paa dette Omraade vil staa enigt med Socialdemokraterne og de Radikale. Hvorledes de Konservative vil stille sig, ved jeg ikke, det faar vi at høre senere. Men at Venstre med os vil gaa ind for at ophæve Fattighjælps Virkning, saaledes som det er foreslaaet, nærer jeg ingen Tvivl om; og jeg støtter mig her til en Udtalelse af det ærede Medlem Hr. N. Neergaard — den er gammel, men den er ikke desto mindre god.

Det hændte i 1888, da Socialdemokraterne kun havde een Mand i Rigsdagen, at denne ene Mand fremsatte et Forslag, hvorefter der i visse Tilfælde skulde kunne ydes Hjælp, uden at det havde Fattighjælps Virkning. Da tog det ærede Medlem Hr. N. Neergaard Ordet og udtalte sin Glæde over, at man satte et Skel mellem dem, der vilde arbejde, og dem, der ikke vilde arbejde eller paa Grund af Drikfældighed ikke kunde reddes, og saa føjede det ærede Medlem til: Jeg vil ikke sige, at man ikke skal have Medfølelse med disse Folk. Jeg har ogsaa truffet Folk, som ikke selv har været Skyld i de Forhold, der drev dem nedad.

Og siden fortsætter det ærede Medlem — det findes i Rigsdagstidenden for 1888 Sp. 1102:

„Det, hvorpaa Hovedvægten ligger, er §§ 3 og 4“ — i det Forslag, som Socialdemokraten P. Holm havde fremsat — „§ 3 siger, at „Hjælp af det offentlige til Lægehjælp, Lægemedler, Indlæggelse paa Sygehus og Begravelse betragtes ikke som Fattigunderstøttelse og medfører ikke de Følger, som flyde af en hos Fattigvæsenet modtaget Understøttelse“. Det er en af de Bestemmelser, som det i Virkeligheden er omtrent umuligt at rette nogen begrundet Indvending imod, og jeg har heller ikke set, at det under de forskellige Behandlinger, som denne Sag har været Genstand for i Rigsdagen under meget forskellige Former, er sket. Alle have ind-